

ส่งเสริมการเรียนรู้คำศัพท์ทางพระพุทธศาสนา ของนักศึกษาชั้นศาสนศาสตร์ปีที่ 2

คณะศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2557

The Support Learning Vocabulary Buddhism of Second Years

Students, Faculty of Religion and Philosophy,

Mahamakut Buddhist University, Semester 2/2557

พระราชบัณฑิต¹

Phrarajabhandit

ทำวิจัยเมื่อ พ.ศ. 2557

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1) ศึกษาผลการเรียนรู้คำศัพท์ทางพระพุทธศาสนา ที่มีส่วนส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษาชั้นศาสนศาสตร์ปีที่ 2 ตามรายวิชาพระพุทธศาสนา 2) ศึกษาความพึงพอใจการเรียนรู้วิชาพระพุทธศาสนา ของนักศึกษาชั้นศาสนศาสตร์ปีที่ 2 และ 3) วิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนรู้ จากการส่งเสริมการเรียนรู้คำศัพท์ทางพระพุทธศาสนา ของนักศึกษาหลังจากที่เรียนวิชาพระพุทธศาสนา จำนวน 9 รูป/คน เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง แบบทดลองกลุ่มเดียว เครื่องมือที่ใช้คือ แบบทดสอบ แบบวัดความพึงพอใจ และแบบสังเกตพฤติกรรม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 9 รูป/คน พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ในระดับดีมาก ร้อยละ 00.00 ระดับดี ร้อยละ 55.56 ระดับพอใช้ ร้อยละ 33.33 และระดับปรับปรุง ร้อยละ 11.11

2. นักศึกษามีระดับความพึงพอใจหลังการใช้นวัตกรรม ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) 3.59 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ (S.D.) 1.010 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ข้อที่ 4 คือ ด้านความรู้ความสามารถในการสอนมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) 3.74 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ (S.D.) .875 รองลงมา ได้แก่ข้อที่ 1 ด้านการมีวิธีการถ่ายทอดความรู้ที่ดีมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) 3.73 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ (S.D.) .996 ด้านการบูรณาการเนื้อหาในการสอนมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) 3.64 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ (S.D.) .812 ด้านความรู้ความสามารถในการเตรียมเนื้อหาในการสอนมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) 3.42 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ (S.D.) .963 และด้านคุณลักษณะส่วนบุคคลมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) 3.42 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ (S.D.) 1.402 ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา พบว่า นักศึกษามีพฤติกรรมการเรียนรู้การใช้คำศัพท์ทางพระพุทธศาสนาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้วิชาพระพุทธศาสนา หลังจากทดลองใช้แล้ว มีส่วนช่วยส่งเสริมความรู้ความเข้าใจสูงขึ้น ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ สามารถสรุปได้ดังนี้ 1. ความมีระเบียบวินัย เข้าห้องเรียนตามเวลาที่กำหนด รักษาความสะอาดของห้องเรียน แต่งกายถูกต้องตามระเบียบของมหาวิทยาลัย 2. ความรับผิดชอบ ส่งงานที่มอบหมายได้ทันกำหนดเวลา มีส่วนร่วมกับกิจกรรมของมหาวิทยาลัย 3. การพึ่งตนเอง ไม่เรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ สามารถสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตได้ สามารถใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ได้ดี 4. ความ

¹ น.บ. (นิติศาสตร์), อ.ม. (ศาสนาเปรียบเทียบ), อาจารย์ประจำคณะศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ขยันหมั่นเพียร ศึกษาค้นคว้าข้อมูลการศึกษาตามรายวิชาที่ห้องสมุดกลาง พบอาจารย์ที่ปรึกษาอาทิตย์ละ 1 ชั่วโมง ทำให้ขาดเรียนน้อยลง

คำสำคัญ 1. ส่งเสริมการเรียนรู้ 2. คำศัพท์ทางพระพุทธศาสนา 3. ผลการเรียนรู้
4. ความพึงพอใจ 5. พฤติกรรม

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the learning of The Buddhist terminology (or Pali Words) contributing to the process of learning the Buddhism subject of the second year BA students, 2) to examine the satisfaction of learning Buddhism of the, and 3) to analyze the learning behaviour from supporting learning the Buddhist terminology. The samples consisted of 9 monk/lay students who had learned Buddhist Subject. It was the quasi-experimental research in the form of one shot case study design. The research equipment consisted of tests, satisfaction form and behaviour observation form. The statistics employed in analyzing data were comprised of frequency, percentage, mean or average and standardized derivation.

The research results were revealed as follows:

1. The learning effectiveness of the 9 monk/lay students answering the questionnaires showed that 00.00% of them succeeded in learning at a very good level; 55.56% of them at a good level; 33.33% of them at a fair level and 11.11% of them at an improved level

2. The satisfaction of the students after their having employed the innovation was on the whole at a great level with the mean ($\bar{X}$) at 3.59 and with its standardized derivation (S.D.) at 1.010. However, when each number of them was considered, it was found that the numbers with the highest average was 4, that is, in terms of the knowledge and skill in teaching, it had the mean ($\bar{X}$) at 3.74 with its standardized derivation (S.D.) at .875 followed by the number 1 dealing with passing on the good knowledge with its mean ($\bar{X}$) at 3.73 and with its standardized derivation (S.D.) at .996. In terms of the subject matter integration involved in teaching, it had the mean ($\bar{X}$) at 3.64 with its standardized derivation (S.D.) at .812. As for the knowledge and skill in preparing the subject matter for teaching, it had the mean ($\bar{X}$) at 3.42 with its standardized derivation (S.D.) at .963 and in the context of the personal quality, it had the mean ($\bar{X}$) at 3.42 with its standardized derivation (S.D.) at 1.402 respectively.

3. The results of analyzing the learning behaviour of the students were found that they showed their behaviour towards learning the usage of the Buddhist terminology in support of studying Buddhism in an increasing way after their usage trial, which contributed to the higher knowledge and understanding based on the research hypothesis determined. So, it could be concluded as follows: 1. Orderliness - the students attended class on schedule; they kept clean their classroom; they were neatly dressed based on the university's regulations. 2. Responsibility - they gave their assignment on schedule, they participated in the university activities. 3. Self-dependence - they were always interested in learning, could search for the internet information and could use computer technology well, 4. Diligence - they learned and searched for the

information involved in each subject at the central library, met their advisor lecturer 1 hour per week, leading them to decrease in their being absent from class.

Keywords: 1. Support Learning 2. Vocabulary Buddhism 3. Learning effectiveness
4. Satisfaction 5. Behaviour

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

หนึ่งในพันธกิจของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้แก่การผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพเป็นไปตามที่หลักสูตรที่ได้รับรองจากคณะกรรมการการอุดมศึกษา ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คณะศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้ดำเนินการจัดการศึกษาตามที่กำหนดไว้ โดยเฉพาะกระบวนการเรียนการสอนที่ต้องมีคุณภาพและประสิทธิภาพให้เกิดแก่ผู้เรียน ซึ่งกำหนดให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการศึกษาเล่าเรียน ครูผู้สอนหรืออาจารย์ผู้บรรยายจะต้องเน้นกระบวนการเรียนรู้ กระตุ้นให้นักศึกษาเกิดการใฝ่รู้ใฝ่เรียนใฝ่มามากยิ่งขึ้น รายวิชาพระพุทธศาสนาเป็นอีกหนึ่งรายวิชาที่กำหนดให้นักศึกษาจะต้องศึกษาเรียนรู้และเกิดความเข้าใจได้ถูกต้องและสามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวันเพราะเป็นวิชาที่สำคัญและเป็นเอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัย นอกจากการศึกษารับรู้ตามขอบข่ายรายวิชาที่กำหนดแล้ว อาจารย์ผู้สอนจะต้องส่งเสริมให้นักศึกษาได้ศึกษาองค์ความรู้ที่ควรศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมอีกด้วย ได้แก่คำศัพท์ทางพระพุทธศาสนาที่จำเป็นจะต้องนำไปใช้ในบริบทของสังคมสงฆ์ ที่นักศึกษากำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยแห่งนี้เพราะจะทำให้นักศึกษาได้ตระหนักถึงประโยชน์ที่พึงได้ในการใช้คำพูดกับพระสงฆ์ได้อย่างถูกต้อง

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นอาจารย์ผู้สอน จึงสนใจที่จะทำการวิจัย “ส่งเสริมการเรียนรู้คำศัพท์ทางพระพุทธศาสนา ของนักศึกษาชั้นศาสนศาสตรบัณฑิตปี 2 คณะศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ภาควิชาการศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2557” เพื่อจะได้นำผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มาปรับปรุงและพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน เพื่อให้เกิดผลต่อการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพต่อไป

2. วัตถุประสงค์

1. ส่งเสริมการเรียนรู้คำศัพท์ทางพระพุทธศาสนา ของนักศึกษาชั้นศาสนศาสตรบัณฑิตปี 2 ได้ผลอย่างไร
2. ส่งเสริมการเรียนรู้คำศัพท์ทางพระพุทธศาสนา ของนักศึกษาชั้นศาสนศาสตรบัณฑิตปี 2 ได้ประโยชน์มากน้อยเพียงใด
3. ส่งเสริมการเรียนรู้คำศัพท์ทางพระพุทธศาสนา ของนักศึกษาชั้นศาสนศาสตรบัณฑิตปี 2 สามารถนำไปใช้ได้มากน้อยเพียงใด

3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาผลการเรียนรู้คำศัพท์ทางพระพุทธศาสนาที่มีส่วนส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษาชั้นศาสนศาสตรบัณฑิตปี 2 ตามรายวิชาพระพุทธศาสนา
2. ศึกษาความพึงพอใจการเรียนวิชาพระพุทธศาสนา ของนักศึกษาชั้นศาสนศาสตรบัณฑิตปี 2
3. วิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนรู้ จากการส่งเสริมการเรียนรู้คำศัพท์ทางพระพุทธศาสนา ของนักศึกษาหลังจากที่เรียนวิชาพระพุทธศาสนา

4. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้บทเรียนที่มีประสิทธิภาพ เป็นไปตามหลักสูตรหลักสูตร พ.ศ.2554 วิชาพระพุทธศาสนา คณะศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

2. ได้ทราบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาพระพุทธศาสนา ของนักศึกษาชั้นศาสนศาสตร์ปีที่ 2 คณะศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่มีการส่งเสริมการเรียนรู้คำศัพท์ทางพระพุทธศาสนา
3. ได้ทราบความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนรายวิชาพระพุทธศาสนาของนักศึกษาชั้นศาสนศาสตร์ปีที่ 2 คณะศาสนาและปรัชญามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่มีการส่งเสริมการเรียนรู้คำศัพท์ทางพระพุทธศาสนา และวิชาอื่นๆอีกต่อไป
4. เป็นแนวทางในการสร้าง และพัฒนาบทเรียนการเรียนรายวิชาพระพุทธศาสนา ของนักศึกษาชั้นศาสนศาสตร์ปีที่ 2 คณะศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่มีการส่งเสริมการเรียนรู้คำศัพท์ทางพระพุทธศาสนา และวิชาอื่นๆอีกต่อไป
5. ได้สื่อการเรียนการสอนสำหรับใช้เพื่อการเรียนการสอนบทเรียนได้อีกทางเลือกหนึ่ง นอกเหนือจากตำราเรียน และสามารถแก้ปัญหาเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล

5. วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) ในปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในชั้นเรียนโดยการส่งเสริมการเรียนรู้คำศัพท์ทางพระพุทธศาสนาซึ่งจะมีผลต่อแรงจูงใจในการเรียนวิชาพระพุทธศาสนาของนักศึกษาซึ่งมีขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยนี้เป็นนักศึกษาที่เรียนรวมกันระหว่างบรรพชิตกับคฤหัสถ์ในชั้นศาสนศาสตร์ปีที่ 2 มีนักศึกษา จำนวน 9 รูป/คน ประกอบด้วย 1) บรรพชิต จำนวน 7 รูป 2) คฤหัสถ์ จำนวน 2 คน รวมจำนวน 9 รูป/คน

2. ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย ในการทำวิจัยครั้งนี้มีการนำข้อมูลมาใช้ ได้แก่

2.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ซึ่งผู้วิจัยได้สังเกตพฤติกรรมการณ์เรียนของนักศึกษาในชั้นเรียน และการทำแบบฝึกหัดประจำบทเรียน การตอบคำถาม รวมทั้งแบบประเมินการสอนตลอดภาคการศึกษา

2.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้แก่ข้อมูลเอกสารประกอบการสอน ตำราวิชาการ หลักสูตร และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นต้น

3. เทคนิค วิธีการ หรือนวัตกรรมที่ใช้

ในการแก้ปัญหาในชั้นเรียนนี้ ผู้วิจัยใช้คำศัพท์ทางพระพุทธศาสนา เป็นนวัตกรรม ในการสร้างแรงจูงใจของผู้เรียนในรายวิชาพระพุทธศาสนาโดยใช้แบบฝึกหัดและอาศัยข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิมาประกอบแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 1 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมของเนื้อหา คือ อาจารย์ธเนศ วัฒนชะเอม อดีตนายกสมาคมนักวิจัย ในความอุปถัมภ์ของสภานักวิจัยแห่งชาติ แล้วนำไปทดสอบกับผู้เรียนในชั้นศาสนศาสตร์ ปีที่ 2 จำนวน 9 รูป/คน

4. ขั้นตอนและแผนการทดลอง

เมื่อผู้วิจัยได้วางแผนการทำวิจัย และได้กำหนดขั้นตอนไว้ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ กำหนดประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือนักศึกษาชั้นศาสนศาสตร์ปีที่ 2 คณะศาสนาและปรัชญา สาขาวิชาศาสนาเปรียบเทียบ ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 1 ห้อง นักศึกษาทั้งหมด 9 รูป/คน ตัวแปรที่ศึกษา ศึกษาค้นคว้าข้อมูล เครื่องมือที่จะใช้ในการวิจัย และการนำเครื่องมือไปใช้

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการทดลอง เลือกรูปแบบของการวิจัย การวิจัยในชั้นเรียนนี้เป็นการวิจัยเชิงกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) ผู้วิจัยได้ออกแบบการวิจัย แบบ 1 คือแบบทดลองกลุ่มเดียวหรือ

รายเดี่ยว (ทำการทดสอบหลังการทดลอง) แล้วใช้เวลาทดลองในระยะสั้นๆ จากนั้นทำการสังเกต เก็บข้อมูลหรือวัดผลว่าได้คำตอบที่ตั้งสมมติฐานการวิจัยหรือไม่ (One Sort Case Study) ดังนี้

ทดลองครั้งที่ 1 ผู้วิจัยใช้แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจของนักศึกษา ในรายวิชาพระพุทธ ศาสนา

ทดลองครั้งที่ 2 ผู้วิจัยใช้แบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษา ที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจสำหรับการเรียนการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนา

ทดลองครั้งที่ 3 ผู้วิจัยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษา ที่มีต่อความรู้ความเข้าใจสำหรับการเรียนการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนา

5. เครื่องมือวิจัย

5.1 แบบทดสอบความรู้ทางการเรียน

5.2 แบบวัดความพึงพอใจในการเรียน

5.3 แบบสังเกตพฤติกรรม

6. สร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

6.1 การสร้างแบบทดสอบความรู้ วิชาพระพุทธศาสนา เป็นข้อสอบ จำนวน 20 ข้อ ลักษณะข้อสอบเป็นแบบปรนัยให้เลือกตอบชนิด 4 ตัวเลือก ข้อสอบให้คะแนนโดยตอบถูกได้ 1 คะแนน และตอบผิดได้ 0 คะแนน มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

- 1) ศึกษารายละเอียดในคำอธิบายรายวิชาพระพุทธศาสนา
- 2) ศึกษาทฤษฎี หลักการ และวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 3) ศึกษาแบบประเมินการพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา ตาม มคอ.3 (แผนการเรียน)
- 4) ศึกษาเนื้อหา วิเคราะห์เนื้อหา บทเรียน
- 5) สร้างแบบทดสอบความรู้
- 6) นำแบบทดสอบไปใช้กับนักศึกษา

6.2 การสร้างแบบวัดความพึงพอใจ ในการเรียนการสอน ในแต่ละรายด้านตามที่กำหนดไว้ เพื่อเพิ่มความรู้ความเข้าใจต่อผู้เรียนในรายวิชาพระพุทธศาสนา มีขั้นตอนดังนี้

1) ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนวิชาพระพุทธศาสนา

2) สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษา ที่มีต่อการเรียนตามรายวิชาพระพุทธศาสนา ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) คือ มากที่สุด มากปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จำนวน 20 ข้อ โดยคำถามที่ใช้จะเป็นคำถามเชิงนิมิต (Positive)

- 3) นำแบบวัดความพึงพอใจไปใช้กับนักศึกษา

6.3 การสร้างแบบสังเกตพฤติกรรม การสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนในรายวิชาพระพุทธศาสนา มีขั้นตอนดังนี้

- 1) ศึกษาวิธีการสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนวิชาพระพุทธศาสนา
- 2) สร้างแบบสังเกตพฤติกรรม ของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนวิชาพระพุทธศาสนาซึ่งเป็นแบบสังเกตพฤติกรรมที่ได้จากการศึกษาจากทฤษฎีต่างๆที่เหมาะสม
- 3) นำแบบสังเกตพฤติกรรมไปใช้กับนักศึกษา มีทั้งหมด 4 ด้าน คือ ด้านความขยันหมั่นเพียร ด้านความรับผิดชอบ ด้านความมีระเบียบวินัย และด้านการพึ่งตนเอง

7. การเก็บรวบรวมข้อมูล

7.1 นำกระดาษคำตอบแบบทดสอบวัดความรู้ทางการเรียนของทุกคนมาตรวจให้คะแนนโดยให้ 1 คะแนนสำหรับข้อที่ตอบถูกต้องและให้ 0 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบผิด

7.2 คู่มือการทำแบบทดสอบวัดความรู้ทางการเรียน ของแต่ละบุคคล หลังการเรียนรู้เสร็จในแต่ละบท

7.3 นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์

8. การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมาย

ส่วนข้อมูลที่ได้จากการสังเกตการณ์นั้นผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เชิงเนื้อหา (Context Analysis) เมื่อได้เก็บรวบรวมข้อมูลมาครบแล้วผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นเชิงปริมาณด้วยการใช้คอมพิวเตอร์ในการประมวลผล เพื่อคำนวณหาค่าสถิติคือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้แผนภูมิประกอบในการแปลผล ส่วนข้อมูลที่ได้จากการสังเกตการณ์นั้นผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เชิงเนื้อหา (Context Analysis) การวัดค่าตัวแปร กำหนดช่วงคะแนนเฉลี่ย และการแปลผล ดังนี้

8.1 แบบทดสอบมาตราอันตรภาค (Interval Scale) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดค่าน้ำหนักคะแนน ไว้ดังนี้

คะแนน 0 – 5 = เกรด 1 หมายถึง ปรับปรุง

คะแนน 6 – 10 = เกรด 2 หมายถึง พอใช้

คะแนน 11 – 15 = เกรด 3 หมายถึง ดี

คะแนน 16 – 20 = เกรด 4 หมายถึง ดีมาก

9. สถิติที่ใช้

สถิติพื้นฐานที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

10. การนำเสนอผลการวิจัย

เป็นการนำเสนอผลการวิจัยตามความเป็นจริง โดยแบ่งออกเป็น 5 บท ได้แก่ บทที่ 1 บทนำ ซึ่งเป็นการพูดถึงความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำวิจัย วิทยานิพนธ์ วัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐานการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัยและนิยามศัพท์เฉพาะ บทที่ 2 เป็นบทที่นำทฤษฎี แนวคิดที่สัมพันธ์และมีส่วนเกี่ยวข้องกับมาทบทวน สภาพของชั้นเรียน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง บทที่ 3 ได้กล่าวถึง วิธีการดำเนินการวิจัย ซึ่งมีประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย เทคนิค วิธีการ หรือนวัตกรรมที่ใช้ขั้นตอนและแผนการทดลองเครื่องมือวิจัย สร้างและตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมาย สถิติที่ใช้และการนำเสนอผลการวิจัย บทที่ 4 ผลการวิจัย บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

6. ผลการวิจัย

1. นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 9 รูป/คน เป็นเพศบรรพชิต ร้อยละ 77.78 เป็นเพศชายร้อยละ 11.11 ส่วนที่เป็นเพศหญิง มีร้อยละ 11.11 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ในระดับดีมาก ร้อยละ 00.00 ระดับดี ร้อยละ 55.56 ระดับพอใช้ ร้อยละ 33.33 และระดับปรับปรุง ร้อยละ 11.11 นั่นคือ การใช้คำศัพท์ทางพระพุทธศาสนามีส่วนช่วยส่งเสริมความรู้ความเข้าใจสูงขึ้นซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้

2. นักศึกษามีระดับความพึงพอใจหลังการใช้นวัตกรรม ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) 3.59 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ (S.D.) 1.010 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ข้อที่ 4 คือ ด้านความรู้ความสามารถในการสอนมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) 3.74 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ (S.D.) .875 รองลงมา ได้แก่ข้อที่ 1 ด้านการมีวิธีการถ่ายทอดความรู้ที่ดีมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) 3.73 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ (S.D.) .996 ด้านการบูรณาการเนื้อหาในการสอนมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) 3.64 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ (S.D.) .812 ด้านความรู้ความสามารถในการเตรียมเนื้อหาในการสอนมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) 3.42 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ (S.D.) .963 และด้านคุณลักษณะส่วนบุคคลมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) 3.42 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ

(S.D.) 1.402 ตามลำดับ นั่นคือ การใช้คำศัพท์ทางพระพุทธศาสนา มีส่วนช่วยส่งเสริมความรู้ความเข้าใจสูงขึ้น ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้

3. ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมในการเรียนของนักศึกษา พบว่า นักศึกษามีพฤติกรรมในการการเรียนรู้คำศัพท์ทางพระพุทธศาสนา หลังจากทดลองใช้แล้ว มีส่วนช่วยส่งเสริมความรู้ความเข้าใจสูงขึ้น ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ สามารถสรุปได้ ดังนี้

3.1 ความขยันหมั่นเพียร ได้แก่ เข้าห้องเรียนทันตามกำหนดเวลา ศึกษาค้นคว้าข้อมูลการศึกษาตามรายวิชาที่ห้องสมุดกลาง พบอาจารย์ที่ปรึกษาอาทิตย์ละ 1 ชั่วโมง

3.2 ความรับผิดชอบ ได้แก่ ส่งงานที่มอบหมายได้ทันกำหนดเวลา และมีส่วนร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย

3.3 ความมีระเบียบวินัย ได้แก่ รักษาความสะอาดของห้องเรียน แต่งกายถูกต้องตามระเบียบของมหาวิทยาลัย และถอดรองเท้าทุกครั้งก่อนขึ้นอาคารเรียน

3.4 การพึ่งตนเอง ได้แก่ ใฝ่เรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ สามารถสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตได้ สามารถใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ได้ดี

จึงสรุปเป็นข้อค้นพบได้ว่า หลังจากที่ใช้คำศัพท์ทางพระพุทธศาสนา มาใช้ในกระบวนการเรียนการสอนแล้ว สามารถแก้ปัญหาของนักศึกษาได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความเป็นเอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัยที่มีบรรพชิตเป็นนักศึกษาต้องเรียนร่วมกับคฤหัสถ์ ทำให้เกิดคำศัพท์เฉพาะที่ต้องพูดกับพระสงฆ์อยู่เป็นประจำ อีกประการหนึ่งสภาพแวดล้อมก็เป็นเหตุจูงใจให้เกิดพฤติกรรมที่เหมาะสม เป็นการเพิ่มศักยภาพของผู้เรียนให้มีความรู้ความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

7. อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยในชั้นเรียนนี้ มีข้อค้นพบ (Face Finding) ที่มีคุณค่า เห็นควรนำมาอภิปรายโดยใช้หลักตรรกวิทยา (Logic) ได้ดังนี้

1. ผลการวิจัย พบว่า ความรู้ความเข้าใจ รายวิชาพระพุทธศาสนา ของนักศึกษาคณะศาสนาและปรัชญา ชั้นปีที่ 2 พบว่า ผู้ที่มีคะแนนสูงสุดได้แก่ รูป/คนที่ 9 ร้อยละ 75.00 รองลงมาได้แก่ รูป/คนที่ 2 ร้อยละ 70.00 รูป/คนที่ 1 ร้อยละ 65.00 รูป/คนที่ 8 ร้อยละ 60.00 รูป/คนที่ 7 ร้อยละ 55.00 รูป/คนที่ 6 ร้อยละ 45.00 รูป/คนที่ 5 ร้อยละ 35.00 รูป/คนที่ 4 ร้อยละ 30.00 และรูป/คนที่ 3 ร้อยละ 15.00 ตามลำดับ

ทั้งนี้อธิบายได้ว่า นักศึกษามีความตั้งใจในการเข้าฟังการบรรยายทุกครั้ง และผู้สอนมีวิธีการถ่ายทอดความรู้ ทั้งนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อารณ อัยรักษ์ ได้ที่ทำการพัฒนาและหาประสิทธิภาพของโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องความน่าจะเป็นเบื้องต้น ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพแผนกพาณิชยการ และศึกษาเจตคติของผู้เรียน ต่อการเรียนรู้ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ผลปรากฏว่า 1) บทเรียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ผู้วิจัย พัฒนาขึ้นนั้นสามารถนำไปให้นักศึกษาเรียนเพิ่มเติมได้ด้วยตนเอง 2) โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็นโปรแกรมที่มีประสิทธิภาพเนื่องจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างที่เรียนเพิ่มเติมด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีผลสัมฤทธิ์สูงถึงเกณฑ์ร้อยละ 50 และผลสัมฤทธิ์หลังเรียนเพิ่มเติมสูงกว่าก่อนเรียนเพิ่มเติมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) นักศึกษาที่เรียนเพิ่มเติมโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนเพิ่มเติมโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

ดังนั้นจึงสรุปเป็นความจริงได้ว่าชุดการสอนคือสื่อคำศัพท์ทางพระพุทธศาสนามีประสิทธิภาพในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษาได้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

2. ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจในกระบวนการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) 3.59 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ (S.D.) 1.010 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อที่ 4 คือ ด้านความรู้ความสามารถในการสอน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) 3.74 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ (S.D.) .875 รองลงมา ได้แก่ ข้อที่ 1 ด้านการมีวิธีการถ่ายทอดความรู้ที่ดี มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) 3.73 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ (S.D.) .996 ด้านการบูรณาการเนื้อหาในการสอน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) 3.64 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ (S.D.) .812 ด้านความรู้ความสามารถในการเตรียมเนื้อหาในการสอน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) 3.42 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ (S.D.) .963 และด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) 3.42 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ (S.D.) 1.402 ตามลำดับ สามารถสนองตอบความต้องการของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิศุทธิ์ บัวเปรม ได้ศึกษาเรื่อง ศึกษาพฤติกรรมการเข้าเรียนของนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมก่อสร้าง พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยด้านเนื้อหาวิชา มีค่าเฉลี่ยสูงคือ 4.60 รองลงมาด้านการประเมินผลพฤติกรรมการเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 ด้านผู้สอนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 ด้านปัจจัยส่งเสริมการเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 ส่วนด้านกิจกรรมการเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ 3.51

ดังนั้น จึงสรุปเป็นแนวคิด ได้ว่า หลักสูตรมีความเหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของนักศึกษาได้

3. ผลการวิจัย พบว่า ก่อนการทดลองและหลังการทดลองใช้คำศัพท์ทางพระพุทธศาสนาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตามรายวิชาพระพุทธศาสนา นักศึกษามีพฤติกรรมที่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะนักศึกษามีความสนุกสนานในการเรียน ไม่น่าเบื่อ ทำให้เกิดความสนใจมากขึ้น จึงทำให้พฤติกรรมเปลี่ยน ทั้งนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อรพิน ศิริสัมพันธ์ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พบว่าโดยรวมนักศึกษามีพฤติกรรมการเรียนเหมาะสมค่อนข้างมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พฤติกรรมการเรียนมากที่สุดของนักศึกษา ด้านการรวบรวมข้อมูลและกระตือรือร้นในการหาความรู้ และพฤติกรรมน้อยที่สุดด้านทัศนคติในการเรียน

ดังนั้นจึงสรุปเป็นความจริงขั้นพื้นฐาน ได้ว่า ชุดการสอนคือคำศัพท์ทางพระพุทธศาสนา มีแรงจูงใจหรือสร้างความเข้าใจที่จะติดตามการเรียนรู้อย่างมีความสุข

8. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย พบว่า มีคุณค่าและมีประโยชน์ต่อการนำไปใช้ ผู้วิจัยจึงนำมากำหนดเป็นข้อเสนอแนะไว้ 3 ระดับ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร ควรทำวิจัยในชั้นเรียนตามรายวิชาที่ตนเองรับผิดชอบเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรในทุกองค์ประกอบ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ (อาจารย์/นักศึกษา)

2.1 ข้อเสนอแนะสำหรับอาจารย์ผู้สอน อาจารย์ผู้สอนควรมียุทธวิธีที่จะสร้างองค์ความรู้ให้กับนักศึกษาได้อย่างเปิดกว้างในโลกของข้อมูลข่าวสาร ที่สามารถศึกษาค้นคว้าได้อย่างไร้พรมแดน

2.2 ข้อเสนอแนะสำหรับนักศึกษาควรนำสื่อเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่อาจารย์ใช้สอนนี้มาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษามากที่สุด เพราะจะทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายและเวลา

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาและวิจัยในครั้งต่อไป

3.1 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ “การใช้วัตรกรรมด้านพุทธศิลป์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษาตามรายวิชาพระพุทธศาสนา”

3.2 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ “รูปแบบการศึกษารายวิชาพระพุทธศาสนาตามแนวสังฆนียสถาน”

9. บรรณานุกรม

- อาภรณ์ อัยรักษ์. (2530). การพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาคณิตศาสตร์เรื่องความน่าจะเป็นเบื้องต้น ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพแผนกพาณิชยกรรม. วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อรพิน ศิริสัมพันธ์. (2550). การศึกษาพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พิศุทธิ์ บัวเปรม และสุชีรา นวลกำแหง. (2555). ศึกษาพฤติกรรมการเข้าเรียนของนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมก่อสร้าง สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมก่อสร้าง คณะเทคโนโลยี การเกษตร. รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.

10. คำขอบคุณ

รายงานการวิจัยฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความอนุเคราะห์จากผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่าย ซึ่งเป็นทั้งแรงผลักดัน ให้กำลังใจ ช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาและแนะนำให้แก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี โอกาสนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณาจารย์ เจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยทุกท่าน และขอขอบคุณผู้ที่ตอบแบบสอบถามทุกท่าน ที่ทำให้ผู้วิจัยสามารถดำเนินการงานวิจัยจนสำเร็จสมบูรณ์ไปได้ด้วยดีทุกประการ